

**DEÁK FERENC
MAGYAR NYELVI ÉS SZÖVEGÉRTÉSI
VERSENY
2021. november 11.
4.évfolyam**

KÓDSZÁM:

Lázár Ervin: A Négyszögletű Kerek Erdő

A fájós fogú oroszlán (részlet)

...

– Talán éhes – mondta.

– Lehetetlen – rázta a fejét Ló Szerafin, a kék paripa –, tegnap kapta meg a nyugdíját és negyven kiló parizert vett magának.

– Világos, telezabálta magát – vélte Aromo, a fékezhetetlen agyvelejű nyúl. – Azért ordít, mert negyven kiló parizer nyomja belülről.

És ekkor megint fölhangzott a fájdalmas óú-aú-uó. Bruckner Szigfrid ordított. Keservesen.

– Mégiscsak meg kellene néznünk – mondta csendesén Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa.

– Úgy van – bólintott Mikkamakka –, megtekintjük.

Fölkerekedett az egész társaság. Elöl ment Mikkamakka és Vacskamati Mamintival, a kicsi zöld tündérral. Utánuk Ló Szerafin, Nagy Zoárd és Aromo, legvégül pedig Szörnyeteg Lajos, a legjobb szívű behemót és Dömdödöm:

Bruckner Szigfrid egy tölgyfa alatt ült, mellette érintetlenül hevert a negyven kiló parizer.

– Mi az, talán meg akarsz vendégelni bennünket? – kérdezte Vacskamati.

– Itt van – mondta síri hangon Bruckner Szigfrid –, csak egyétek meg, faljátok föl, tömjétek magatokat... Mit se törődjetek vele, hogy a halotti toromra tartogattam.

– Mire? – érdeklődött Mikkamakka.

– A halotti toromra – mondta még sírőbb hangon Bruckner Szigfrid. - Én ugyanis meghalok. – Egy nagy könnycsepp jelent meg a szeme sarkában. – Vége a világ legszebb oroszlánjának. – Már sírt. – Vége a világ legrendesebb élőlényének. Csodabruckner Csodaszigfridnek. Csodanekem.

...

– De hát ne ordíts már, mondd meg, hogy mi bajod! – fordult hozzá Mikkamakka.

– A fogam – suttogta Bruckner Szigfrid –, a fogam!

Ojjé, a hideg csak úgy futkosott a hátunkon: Hú, a foga!

– Nagyon fáj? – kérdezte részvevően Aromo.

Bruckner Szigfrid rázta a fejét.

– Nem, egyáltalán nem fáj..., Most – tette hozzá jelentőségteljesen. – Most még nem fáj. De majd... egy-két nap múlva... au-ou-uó... én úgyis meghalok. Ide nézzetek!

Felhúzta az ínyét, és mindannyian látták, brrr; ó jaj, egy sötét foltocska a jobb felső szemfogan!

– Hát bizony, ez kilyukadt – mondta borzongva Mikkamakka.

...

– Azért mondom! – engedte el Bruckner Szigfrid, s azon nyomban sírva is fakadt. – Jaj de sajnálom, jaj de szánom, jaj de siratom szegényt!

– Kicsodát? – kérdezte gyanakodva Aromo.

– Kicsodát? Kicsodát? Hát kinek lyukadt ki itt a foga? Ki van itt halálra ítélve? Kicsoda? – s nehogy kétsége legyen bárkinek is, megdöngötte a mellét. – Magamat! Magamat szánom, siratom, sajnálom.

Aromónak elege volt már a nagy siránkozásból. Lebiggyesztette a száját.

– Inkább a fogmosást gyakoroltad volna annak idején. Most nem kellene siránkoznod.

– Azt állítod, hogy sohasem mosok fogat? – pattant fel Bruckner Szigfrid.

– Azt – mondta Aromo.

Bruckner Szigfrid lehajtotta a fejét.

– Hát ez igaz. Ez igaz, Aromo, bevallom. De az nagyon csúnya rágalom volt, hogy annak idején se mostam fogat. Mert annak idején igenis mostam.

– Ezt nem értem – akadékoskodott Vacskamati –, elismered, hogy sohasem mostál, de azt állítod, hogy annak idején mégis mostál...

– Mit értesz te, mit?! – háborgott színésziesen Bruckner Szigfrid. – Ezt a pofon egyszerű dolgot nem érted? Sohasem, de annak idején mégis. Mit nem értesz ezen?

– Már elnézést – rebegte Szörnyeteg Lajos –, akkor mikor mostad meg te fogat?

– Majd én megmondom, mikor – rikoltotta Aromo. – Mikor a hírt a birka írta, mikor a róka volt a tyúknak a legjobb móka, mikor a szamár volt számtantanár, mikor egy pálcán kézen állt a fácán, és mikor a récék voltak az észmérécék.

...

Szövegértési feladatok (40 pont)

1. Írd le a szószerkezetet, ahogyan az író kifejezte!

túl sokat evett
elindult mindenki
szomorú képet vágott
akkoriban

4	
---	--

2. Igaz vagy hamis

Írd a négyzetbe az I vagy H betűt! A hamis állítást tedd igazzá!

- Negyven dekagramm parizert vett.
- A fenyőfát Nagy Zoárdnak hívják.
- Szigfrid egy fenyőfa alatt ült.
- Bal felső szemfogán folt volt.
- Az oroszlán sohasem mosott fogat.

8	
---	--

3. Számozással rakd helyes sorrendbe a mondatokat!

- _ Szigfrid megmutatja, hogy miért bánatos.
- _ Aromo kigúnyolja az oroszlánt.
- _ Tanakodnak, hogy miért kiabál az oroszlán.
- _ Kiderül, hogy az oroszlán nem mosott még fogat.
- _ Mindenki elindul a tölgyfához.

5	
---	--

4. Írd az állatokat a megfelelő helyre! Segít a vonalak száma.

A híreket írta _ _ _ _ _

Számantanár volt _ _ _ _ _

Pálcán állt kézen _ _ _ _ _

A tyúk számára móka _ _ _ _ _

Számára a róka a móka _ _ _ _ _

A vastagon kiemelt vonalra írt betűket összeolvasva megtudod, hogy mi nyomta az oroszlán lelkét. _____

6	
---	--

5. Párosítsd a szereplőket tulajdonságaikkal!

Bruckner Szigfrid

lépkedő

Ló Szerafin

zöld színű

Aromo

kék színű

Nagy Zoárd

jószívű

Maminti

legszebb

Szörnyeteg Lajos

fékezhetetlen agyvelejű

6	
---	--

6. Húzd alá a szövegben! Írd az aláhúzás mellé a betűjelét!

A Mit kellett volna tenni, hogy ne fájduljon meg a foga?

B Kit siratott Szigfrid?

C Hogy mutatta meg a foltot?

D Milyen alkalomra tartogatja a parizert?

4	
---	--

7. Tegyéél azonos jelet az összetartozó párokhoz!

pl: × △ △ ♥ ☺

	Aromo	mondta csendesen	Nagy Zoárd	akadékoskodott
Ló Szerafin	pattant fel	Vacskamati	fejét rázta	Szörnyeteg Lajos
érdeklődött	rebegette	Bruckner Szigfrid	Mikkamakka	rikoltott

7	
---	--

40	
----	--

Helyesírási feladatok (40 pont)

1. Az alábbi részletből írv egy-egy példát a táblázatba a megadott szempontoknak megfelelően!

– Mit értesz te, mit?! – háborgott színésziésen Bruckner Szigfrid. – Ezt a pofon egyszerű dolgot nem érted? Sohasem, de annak idején mégis. Mit nem értesz ezen?

– Már elnézést – rebegette Szörnyeteg Lajos –, akkor mikor mostad meg te fogad?

– Majd én megmondom, mikor – rikoltotta Aromo. – Mikor a hírt a birka írta, mikor a róka volt a tyúknak a legjobb móka, mikor a számár volt számtantanár, mikor egy pálcán kézen állt a fácán, és mikor a récék voltak az észmércek.

többses számú főnév:	
melléknév (felsőfok):	
létezését kifejező ige:	
múlt idejű ige:	
igekötős ige:	
köznév toldalék nélkül, amelyben 2 rövid magánhangzó van:	
tulajdonnév, amelyben csak 1 kétjegyű mássalhangzó van:	
tulajdonnév, amelyben csak 2 egyjegyű mássalhangzó van:	
összetett szó:	
határozatlan névelő:	

2. Keresd az alábbi szólások rokon értelmű szavait a betűrácsban! Különböző színnel húzd ki őket! A szólást is húzd alá ugyanazzal a színnel!

Fennhordja az orrát.

Inába szállt a bátorsága.

K	A	J	N	A	G	Y	K	É	P	Ű	F
B	S	C	F	É	L	É	N	K	F	Y	É
E	S	T	M	B	Ö	N	T	E	L	T	L
K	N	Y	W	F	Q	E	B	S	P	A	S
É	W	T	O	K	D	H	N	Q	R	E	Z
P	B	Á	T	O	R	T	A	L	A	N	E
Z	B	J	V	I	M	N	P	N	Y	C	G
E	L	B	I	Z	A	K	O	D	O	T	T
L	L	I	J	E	D	Ő	S	Y	O	J	D
T	R	A	N	B	Ü	S	Z	K	E	G	S
E	P	W	F	N	H	V	I	Z	Y	K	B
M	A	J	R	É	S	B	I	A	E	D	O

Írd le szótagolva a gyűjtött szavakat!

.....

.....

.....

.....

3. Keresd a szövegben az ellentétes értelmű párját!

vidámabb hangon

elmosolyodott

mindig

4. TOTÓ 6+1

Tegyél X-et a megfelelő helyre!

	j	ly	egyik sem	mindkettő lehet
fi__ai				
ide__én				
te__a				
fog__uk				
oroszlán__a				
ki__ukadt				
fo__t				

7	
----------	--

40	
-----------	--

Összpontszám:

80	
-----------	--

Készítette: Tóthné Mezei Anna